

EU Chemicals Strategy for Sustainability

Achtergrond

De Europese Commissie presenteert naar verwachting in oktober 2020 de duurzaamheidsstrategie voor chemische stoffen (*chemicals strategy for sustainability*). Deze strategie is een onderdeel van de Europese Green Deal en moet een belangrijke stap zijn richting het vervullen van een van de hoofddoelen ervan: het streven om vervuiling tot nul terug te brengen voor een gifvrij milieu. De strategie zal naar verwachting ingaan op het duurzaam ontwerp van chemicaliën, combinatie-effecten van stoffen in het milieu en het versterken van de EU-regelgeving zoals REACH. Ook transparantie over chemische stoffen zal terugkomen in deze strategie. De Commissie moet in de interne besluitvorming het exacte ambitieniveau van deze strategie nog bepalen. Zoals het PBL (2020) in de Nationale Analyse Waterkwaliteit al heeft vastgesteld, zorgen industriële verontreinigingen, bestrijdingsmiddelen en (andere) opkomende stoffen voor toenemende druk op de kwaliteit van onze bronnen van drinkwater zoals de Rijn en de Maas. Omdat het effectief terugdringen van verontreinigingen veelal een Europese aanpak vraagt, pleit Vewin voor een ambitieuze invulling en ziet de volgende prioriteiten.

Algemeen: ambitie verdient steun

De op te stellen strategie is een goede eerste stap om verontreiniging van het milieu naar nul terug te brengen. Vanuit het streven naar schone drinkwaterbronnen en het halen van de KRW doelen - met name artikel 7.3 dat zich richt op een vermindering van de zuiveringsinspanning voor drinkwaterproductie - is dit een ambitie die vanuit Vewin ondersteund wordt.

- **De EU ambitie om vervuiling van het milieu door chemische stoffen tot nul terug te brengen, brengt het halen van KRW doelen dichterbij en verdient brede steun.**

Ketenstrategie, voorzorgsprincipe en transparantie

Vewin vindt het van belang dat de strategie ambitieus is en de hele keten van chemische stoffen beslaat, van productie, gebruik, t/m veilige en duurzame afvalverwerking. Chemische stoffen moeten "safe-by-design" zijn, met specifieke aandacht voor afbreekbaarheid en verwijderbaarheid uit water. Het voorzorgsbeginsel moet, samen met het aanpakken van vervuiling aan de bron en het vervuiler betaalt beginsel, hierbij leidend zijn.

Het aanpakken van schadelijke stoffen aan de bron is de meest duurzame optie. Zodra deze stoffen in de watercyclus terecht komen zijn ze moeilijk te controleren, en extra zuivering is vaak ingewikkeld en kostbaar. Verwijdering uit drinkwater en afvalwater moet gezien worden als laatste redmiddel.

Het is daarnaast van belang dat bedrijven emissies van schadelijke stoffen registreren en kunnen traceren door de gehele keten. Dit stelt autoriteiten en bedrijven in staat 'lekkages' op te sporen en de nodige mitigatiemaatregelen te nemen.

- **Zorg dat de strategie zich richt op de hele keten van chemische stoffen; van productie en gebruik tot veilige en duurzame afvalverwerking;**
- **Het voorzorgsprincipe en vervuiler betaalt principe moeten leidend zijn. Voorkom verontreiniging aan de voorkant via bronbeleid, duurzame ontwikkeling ("safe-by-design") en toelatingsbeleid. Extra zuivering bij drinkwaterproductie moet gezien worden als laatste optie;**
- **Stel een sluitende boekhouding verplicht voor emissies en afvalstromen van schadelijke stoffen.**

Focus op probleemstoffen voor drinkwater

Vewin steunt het werk van het Europees agentschap voor chemische stoffen (ECHA) en de lidstaten dat moet leiden tot de identificatie van PMT stoffen als *Substances of Very High Concern (SVHC)* en het werk om dit type stoffen (zoals GenX) te reguleren. Vewin ondersteunt de oproep van de Raad van de EU en het Europees Parlement aan de Commissie om te komen met een PFAS Actieplan dat erop gericht is alle niet-essentiële toepassingen te verbieden. De chemische industrie moet worden aangespoord om positieve lijsten op te stellen van stoffen die veilig zijn in het gebruik.

- **Focus op probleemstoffen voor drinkwater (PMT stoffen), door deze via ECHA in REACH te classificeren als SVHC en daar verregaande lozingsrestricties aan te verbinden;**
- **Verbied niet essentieel gebruik van PFAS stoffen;**
- **Spoor de industrie aan om positieve lijsten op te stellen van stoffen die veilig zijn in het gebruik.**